Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

4. oktober 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – landbrug og fiskeri – økologiske produkter – forordning (EU) 2018/848 – regler for økologisk produktion – artikel 16 – etikettering – artikel 30 – betegnelser, der henviser til økologisk produktion – artikel 33 – Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion – betingelser for anvendelse – produktets overensstemmelse med forordning 2018/848 – artikel 45 og 48 – import af produkter fra et tredjeland med henblik på markedsføring i Unionen som økologiske produkter – dette tredjelands produktionsreglers ækvivalens med reglerne i forordning 2018/848 – anvendelse af et tredjelands logo for økologisk produktion«

I sag C-240/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland) ved afgørelse af 9. december 2022, indgået til Domstolen den 17. april 2023, i sagen

Herbaria Kräuterparadies GmbH,

mod

Freistaat Bayern,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, afdelingsformændene K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz og Z. Csehi samt dommerne S. Rodin, L.S. Rossi (refererende dommer), I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, I. Ziemele og M. Gavalec,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: fuldmægtig N. Mundhenke,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 18. marts 2024,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Herbaria Kräuterparadies GmbH ved Rechtsanwalt H. Schmidt,

* Processprog: tysk.

– Freistaat Bayern ved C. Diroll, C. Novak og J. Vogel, som befuldmægtigede,

– Europa-Parlamentet ved I. Anagnostopoulou og U. Rösslein, som befuldmægtigede,

– Rådet for Den Europæiske Union ved L. Hamtcheva og R. Meyer, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved A.C. Becker og A. Dawes, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 18. juni 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af dels artikel 16, stk. 1, artikel 30, stk. 1 og 2, artikel 33, stk. 1, artikel 45, stk. 1, og artikel 48, stk. 1, i samt bilag II, del IV, punkt 2.2.2, litra f), til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 (EUT 2018, L 150, s. 1), dels artikel 20 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Herbaria Kräuterparadies GmbH (herefter »Herbaria«) og Freistaat Bayern (delstaten Bayern, Tyskland) om det forbud, som Herbaria var blevet pålagt mod at anvende Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion og betegnelser, som henviser til økologisk produktion, ved markedsføringen på EU-markedet af en frugtsaftblanding med urteekstrakter, som ud over økologiske produkter indeholdt vitaminer og ferrogluconat, der ikke stammede fra økologisk landbrug.

Retsforskrifter

Forordning (EF) nr. 834/2007

3 Artikel 23 i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (EUT 2007, L 189, s. 1) med overskriften »Brug af betegnelser for økologisk produktion« bestemte i stk. 1:

»I denne forordning anses et produkt for at være forsynet med angivelser, der henviser til den økologiske produktionsmetode, når produktet eller dets ingredienser eller de anvendte fodermidler i mærkningen, reklamen eller handelsdokumenterne er beskrevet med angivelser, der lader køberen formode, at produktet eller dets ingredienser eller de anvendte fodermidler er fremstillet efter bestemmelserne i denne forordning. Navnlig må betegnelserne i bilaget samt afledninger heraf eller diminutivformer, som f.eks. »bio-« og »øko-« anvendes, hver for sig eller i kombination, overalt i Fællesskabet og på alle fællesskabssprog i forbindelse med mærkning af og reklame for produkter, der opfylder kravene i eller i henhold til denne forordning.

Mærkning af og reklame for levende eller uforarbejdede landbrugsprodukter må desuden kun indeholde angivelser, der henviser til den økologiske produktionsmetode, når alle ingredienserne i produktet også er fremstillet i overensstemmelse med kravene i denne forordning.«

4 Artikel 33 i forordning nr. 834/2007 med overskriften »Import af produkter, der giver tilsvarende garantier« bestemte i stk. 2:

»[Europa-Kommissionen] kan efter proceduren i artikel 37, stk. 2, godkende de tredjelande, hvis produktionssystem overholder principper og produktionsregler svarende til dem, der er fastlagt i afsnit II, III og IV, og hvis kontrolforanstaltningers effektivitet svarer til effektiviteten af dem, der er fastlagt i afsnit V, og den opstiller en liste over disse lande. Der skal ved vurderingen af ækvivalensen tages hensyn til retningslinje CAC/GL 32 [fra retningslinjerne om produktion, forarbejdning, mærkning og markedsføring af fødevarer, der stammer fra økologisk landbrug, udarbejdet af Codex Alimentarius-Kommissionen i forbindelse med gennemførelsen af FN's Fødevare- og Landbrugsorganisations (FAO) og Verdenssundhedsorganisationens (WHO) fælles program].

[...]«

Forordning (EF) nr. 889/2008

5 Artikel 27 i Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol (EUT 2008, L 250, s. 1) med overskriften »Brug af visse produkter og stoffer til forarbejdning af fødevarer« bestemte i stk. 1:

»Ved anvendelse af artikel 19, stk. 2, litra b), i forordning [nr. 834/2007] kan kun følgende stoffer anvendes til forarbejdning af økologiske fødevarer, bortset fra vin:

[...]

f) mineraler (herunder sporstoffer), vitaminer, aminosyrer og mikronæringsstoffer er kun tilladt, såfremt der foreligger et lovmæssigt krav om at anvende dem i de pågældende fødevarer.«

Forordning (EF) nr. 1235/2008

6 Artikel 7 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1235/2008 af 8. december 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande (EUT 2008, L 334, s. 25) bestemte i stk. 1:

»Kommissionen opstiller en liste over godkendte tredjelande i henhold til artikel 33, stk. 2, i forordning [nr. 834/2007]. Listen over godkendte lande findes i bilag III til nærværende forordning. [...]«

Gennemførelsesforordning (EU) nr. 126/2012

7 Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 126/2012 af 14. februar 2012 om ændring af forordning (EF) nr. 889/2008, for så vidt angår dokumentation, og om ændring af forordning (EF) nr. 1235/2008, for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra Amerikas Forenede Stater (EUT 2012, L 41, s. 5), optog Amerikas Forenede Stater på listen over tredjelande i bilag III til forordning nr. 1235/2008.

Forordning 2018/848

8 Følgende fremgår af 6., 9., 15., 17., 73., 77.-79., 93., 95., 96., 108. og 123. betragtning til forordning 2018/848:

»(6) I lyset af målene for Unionens politik for økologisk produktion bør de retlige rammer for gennemførelse af denne politik tilsigte at sikre fair konkurrence og et velfungerende indre marked for økologiske produkter, at opretholde og berettige forbrugernes tillid til produkter, der er mærket som økologiske, og at skabe de rette vilkår for, at politikken kan udvikle sig i takt med produktions- og markedsudviklingen.

[...]

(9) I lyset af den dynamiske udvikling i den økologiske sektor blev der i forordning [nr. 834/2007] påpeget et behov for en fremtidig revision af EU-reglerne om økologisk produktion under hensyntagen til de erfaringer, der er gjort i forbindelse med anvendelsen af disse regler. Resultaterne af denne revision, som Kommissionen har foretaget, viser, at Unionens retlige rammer for økologisk produktion bør forbedres ved at fastsætte regler, som svarer til forbrugernes høje forventninger og garanterer tilstrækkelig klarhed for dem, som reglerne er rettet til. Forordning [nr. 834/2007] bør derfor ophæves og erstattes af en ny forordning.

[...]

(15) Forskningsprojekter har påvist, at forbrugernes tillid er af afgørende betydning på markedet for økologiske fødevarer. Regler, som ikke er tillidsvækkende, kan på lang sigt svække offentlighedens tillid og føre til markedssvigt. Derfor bør bæredygtig udvikling af økologisk produktion i Unionen være baseret på velfunderede produktionsregler, som er harmoniserede på EU-plan, og som opfylder de erhvervsdrivendes og forbrugernes forventninger, hvad angår kvaliteten af økologiske produkter og overholdelse af de principper og regler, der fastsættes i denne forordning.

[...]

(17) Denne forordning bør danne grundlag for den bæredygtige udvikling af økologisk produktion og dens positive virkninger på miljøet og samtidig sikre et velfungerende indre marked for økologiske produkter og fair konkurrence, hvorved landbrugerne bistås med at opnå en rimelig indkomst, forbrugernes tillid sikres, forbrugernes interesser beskyttes, og korte forsyningskæder og lokal produktion fremmes. Disse mål bør nås ved overholdelse af generelle og specifikke principper og generelle og detaljerede regler om økologisk produktion.

[...]

(73) Mærkning af landbrugsprodukter og fødevarer bør være underlagt de generelle bestemmelser, der er fastsat i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF,

Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT 2011, L 304, s. 18)], navnlig de bestemmelser, som har til formål at hindre mærkning, der kan vildlede eller forvirre forbrugerne. I denne forordning bør der endvidere fastsættes særlige bestemmelser om mærkning af økologiske produkter og omlægningsprodukter. De bør beskytte både erhvervsdrivendes interesse i, at deres produkter identificeres korrekt på markedet, og i at nyde godt af fair konkurrenceforhold og forbrugernes interesse i at have mulighed for at træffe kvalificerede valg.

[...]

(77) For at skabe klarhed for forbrugerne overalt på EU-markedet bør det være obligatorisk at anvende Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion for alle økologiske færdigpakkede fødevarer, der er produceret i Unionen. Det bør endvidere være muligt at anvende dette logo på frivillig basis for ikkefærdigpakkede økologiske produkter, der er produceret i Unionen, og for økologiske produkter, der er importeret fra tredjelande, samt til oplysnings- og uddannelsesformål. En model for Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion bør fastlægges.

(78) For ikke at vildlede forbrugerne med hensyn til, om et produkt i sin helhed er økologisk, er det imidlertid hensigtsmæssigt at begrænse anvendelsen af logoet til produkter, der udelukkende eller næsten udelukkende indeholder økologiske ingredienser. Det bør derfor ikke være tilladt at anvende det til mærkning af omlægningsprodukter eller forarbejdede produkter, hvori mindre end 95% af ingredienserne af landbrugsoprindelse efter vægt er økologiske.

(79) For at undgå forvirring blandt forbrugerne med hensyn til, om et produkt har oprindelse i Unionen eller ej, i forbindelse med anvendelse af Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion bør forbrugerne informeres om, hvorfra de landbrugsråvarer, som indgår i produktet, stammer. I denne sammenhæng bør det være tilladt at henvise til akvakultur på etiketten for produkter fra økologisk akvakultur i stedet for at henvise til landbrug.

[...]

(93) Erfaringerne med ordningerne for importen af økologiske produkter til Unionen i henhold til forordning [nr. 834/2007] har vist, at der er behov for revision af disse ordninger for at imødekomme forbrugernes forventninger om, at importerede økologiske produkter er i overensstemmelse med standarder, der er lige så strenge som EU-reglerne, og for at sikre bedre adgang for Unionens økologiske produkter til det internationale marked. Der skal også være klarhed med hensyn til, hvilke regler der gælder for eksport af økologiske produkter, bl.a. gennem indførelse af eksportcertifikater for økologiske produkter.

[...]

(95) Det bør fortsat være muligt for økologiske produkter at få adgang til EU-markedet, når sådanne produkter ikke er i overensstemmelse med EU-reglerne om økologisk produktion, men kommer fra tredjelande, hvis ordninger for økologisk produktion og kontrol er blevet anerkendt som ækvivalente til dem, der gælder i Unionen. Imidlertid bør anerkendelse af tredjelandes ækvivalens som fastsat i forordning [nr. 834/2007] kun gives gennem internationale aftaler mellem Unionen og de pågældende tredjelande, hvor gensidig anerkendelse af ækvivalens også vil blive tilstræbt for Unionen.

(96) Tredjelande, der er anerkendt med hensyn til ækvivalens i henhold til forordning [nr. 834/2007], bør fortsat være anerkendte i henhold til nærværende forordning i en begrænset periode, som er nødvendig for at sikre en gnidningsløs overgang til anerkendelsesordningen gennem en international aftale, forudsat at de fortsætter med at sikre, at deres regler om økologisk produktion og kontrol er ækvivalente til de relevante gældende EU-regler, og at de opfylder alle krav til Kommissionens tilsyn med deres anerkendelse. Dette tilsyn bør især baseres på de årlige rapporter, som disse anerkendte tredjelande fremsender til Kommissionen.

[...]

(108) Det er nødvendigt at fastsætte foranstaltninger, som sikrer en gnidningsløs overgang til de retlige rammer for import af økologiske produkter og omlægningsprodukter til Unionen, som ændres ved denne forordning.

[...]

(123) Målene for denne forordning, nemlig fair konkurrence og et velfungerende indre marked for økologiske produkter samt sikring af forbrugernes tillid til sådanne produkter og til Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af den nødvendige harmonisering af reglerne om økologisk produktion bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 [TEU]. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.«

9 Forordning 2018/848 består af ni kapitler, hvoraf kapitel I med overskriften »Genstand, anvendelsesområde og definitioner« indeholder artikel 1-3, kapitel III med overskriften »Produktionsregler« indeholder artikel 9-29, kapitel IV med overskriften »Mærkning« indeholder artikel 30-34, og kapitel VII med overskriften »Handel med tredjelande« indeholder artikel 44-49.

10 Denne forordnings artikel 2 med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer i stk. 1:

»Denne forordning finder anvendelse på følgende landbrugsprodukter, inklusive akvakultur- og biavlsprodukter, der er opført i bilag I til TEUF, og på produkter, som stammer fra disse produkter, hvis sådanne produkter er eller er beregnet til at blive produceret, tilberedt, mærket, distribueret, markedsført, importeret til eller eksporteret fra Unionen:

a) levende eller uforarbejdede landbrugsprodukter, herunder frø og andet planteformeringsmateriale

b) forarbejdede landbrugsprodukter til konsum

c) foder.

[...]«

11 Nævnte forordnings artikel 3 med overskriften »Definitioner« foreskriver:

»I denne forordning forstås ved:

[...]

64) »ækvivalens«: opfyldelse af samme mål og principper ved anvendelse af regler, der sikrer samme grad af sikkerhed for overensstemmelse

[...]«

12 Samme forordnings artikel 16 med overskriften »Regler om produktion af forarbejdede fødevarer« har følgende ordlyd:

»1. Erhvervsdrivende, der producerer forarbejdede fødevarer, skal navnlig overholde de detaljerede produktionsregler, der er fastsat i bilag II, del IV, og i eventuelle gennemførelsesretsakter som omhandlet i stk. 3.

[...]

3. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter, hvilke teknikker der er tilladt til forarbejdning af fødevarer.

[...]«

13 Artikel 30 i forordning 2018/848 med overskriften »Brug af betegnelser for økologisk produktion« bestemmer:

»1. Med henblik på denne forordning anses et produkt for at være forsynet med betegnelser, der henviser til økologisk produktion, når produktet eller dets ingredienser eller de fodermidler, der er anvendt til dets produktion, i mærkningen, reklamen eller handelsdokumenterne er beskrevet med betegnelser, der lader køberen formode, at produktet eller ingredienserne eller fodermidlerne er produceret i overensstemmelse med denne forordning. Navnlig betegnelserne opført i bilag IV samt afledninger og diminutivformer heraf som f.eks. »bio-« og »øko-« må hver for sig eller i kombination anvendes i hele Unionen og på alle de sprog, der er opført i nævnte bilag, i forbindelse med mærkning af og reklame for de produkter, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, og som overholder denne forordning.

2. For de produkter, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, må de betegnelser, der er omhandlet i stk. 1 i denne artikel, ikke anvendes nogen steder i Unionen på et sprog, der er opført i bilag IV, til mærkning af, reklame for og i handelsdokumenter vedrørende et produkt, der ikke overholder denne forordning.

[...]«

14 Forordningens artikel 32 med overskriften »Obligatoriske oplysninger« bestemmer i stk. 2:

»Når Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion anvendes, skal det også angives, hvor de landbrugsråvarer, som indgår i produktet, er produceret; dette sted skal anføres i samme synsfelt som logoet og efter omstændighederne antage en af følgende former:

a) »EU-jordbrug«, hvis landbrugsråvarerne er produceret i Unionen

b) »ikke-EU-jordbrug«, hvis landbrugsråvarerne er produceret i tredjelande

c) »EU/ikke-EU-jordbrug«, hvis en del af landbrugsråvarerne er produceret i Unionen, og en anden del er produceret i tredjelande.

[...]«

15 Forordningens artikel 33 med overskriften »Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion« har følgende ordlyd:

»1. Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion må anvendes i mærkning og udformning af samt reklame for produkter, der overholder denne forordning.

[...]

2. Bortset fra i de tilfælde, hvor det anvendes i overensstemmelse med stk. 1, andet afsnit, er Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion en officiel attestering i henhold til artikel 86 og 91 i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol) (EUT 2017, L 95, s. 1)].

[...]

5. Nationale logoer og private logoer kan anvendes til mærkning og udformning af samt reklame for produkter, der overholder denne forordning.

[...]«

16 Artikel 45 i forordning 2018/848 med overskriften »Import af økologiske produkter og omlægningsprodukter« bestemmer i stk. 1:

»Et produkt kan importeres fra et tredjeland med henblik på at blive markedsført på EU-markedet som et økologisk produkt eller som et omlægningsprodukt, såfremt følgende tre betingelser er opfyldt:

a) produktet er et produkt som omhandlet i artikel 2, stk. 1

b) én af følgende finder anvendelse:
   i) produktet overholder denne forordnings kapitel II, III og IV, og alle erhvervsdrivende og grupper af erhvervsdrivende, jf. artikel 36, herunder eksportører i det pågældende tredjeland, er blevet kontrolleret af kontrolmyndigheder eller kontrolorganer, der er anerkendt i henhold til artikel 46, og disse myndigheder eller organer har udstedt et certifikat til alle disse erhvervsdrivende, grupper af erhvervsdrivende eller eksportører, der bekræfter, at de overholder denne forordning
   ii) hvor produktet kommer fra et tredjeland, der er anerkendt i henhold til artikel 47, dette produkt overholder betingelserne i den relevante handelsaftale, eller
   iii) hvor produktet kommer fra et tredjeland, der er anerkendt i henhold til artikel 48, produktet overholder de ækvivalente produktions- og kontrolregler i dette tredjeland og importeres med en kontrolattest, der bekræfter denne overholdelse, og som er udstedt af de kompetente myndigheder, kontrolmyndighederne eller kontrolorganerne i det pågældende tredjeland, og

c) de erhvervsdrivende i tredjelandet er til enhver tid i stand til at give importøren og de nationale myndigheder i Unionen og i disse tredjelande oplysninger, der gør det muligt at identificere de erhvervsdrivende, som er deres leverandører, og disse leverandørers kontrolmyndigheder eller kontrolorganer med henblik på at sikre det pågældende økologiske produkts eller omlægningsprodukts sporbarhed. Disse oplysninger skal også stilles til rådighed for importørens kontrolmyndigheder eller kontrolorganer.«

17 Denne forordnings artikel 47 med overskriften »Ækvivalens i henhold til en handelsaftale« har følgende ordlyd:

»Et anerkendt tredjeland som omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. ii), er et tredjeland, som af Unionen anerkendes i henhold til en handelsaftale at have et produktionssystem, der opfylder samme mål og principper ved at bringe regler i anvendelse, der sikrer samme grad af sikkerhed for overensstemmelse som Unionens regler.«

18 Forordningens artikel 48 med overskriften »Ækvivalens i henhold til forordning (EF) nr. 834/2007« foreskriver:

»1. Et anerkendt tredjeland som omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), er et tredjeland, der er godkendt med henblik på ækvivalens i henhold til artikel 33, stk. 2, i forordning [nr. 834/2007], herunder tredjelande, der er godkendt i henhold til den overgangsforanstaltning, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 58.

Denne anerkendelse udløber den 31. december 2025.

2. På grundlag af de årsrapporter, som de i stk. 1 omhandlede tredjelande hvert år senest den 31. marts sender til Kommissionen vedrørende gennemførelsen og håndhævelsen af de kontrolforanstaltninger, som tredjelandene har indført, og på baggrund af eventuelle andre modtagne oplysninger sikrer Kommissionen passende tilsyn med de anerkendte tredjelande gennem regelmæssig revision af deres anerkendelse. Med henblik herpå kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om bistand. Arten af tilsynet fastlægges på grundlag af en vurdering af sandsynligheden for manglende overholdelse under hensyntagen navnlig til mængden af eksport til Unionen fra det pågældende tredjeland, resultaterne af den kompetente myndigheds overvågnings- og tilsynsaktiviteter og resultaterne af tidligere kontrol. Kommissionen aflægger regelmæssigt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet [for Den Europæiske Union] om resultatet af sin revision.

[...]«

19 Bilag II til samme forordning indeholder en del IV om regler for produktion af forarbejdede fødevarer. Punkt 2.2.2 af denne del IV har følgende ordlyd:

»Ved forarbejdningen af fødevarer må følgende produkter og stoffer anvendes:

[...]

f) mineraler (herunder sporstoffer), vitaminer, aminosyrer og mikronæringsstoffer, forudsat:
   i) at deres anvendelse i fødevarer til almindeligt konsum er »direkte retligt foreskrevet« forstået som direkte påkrævet af bestemmelser i EU-retten eller bestemmelser i national ret, der er forenelige med EU-retten, med den konsekvens, at fødevaren overhovedet ikke må markedsføres som fødevare til almindeligt konsum, hvis disse mineraler, vitaminer, aminosyrer eller mikronæringsstoffer ikke er tilsat, […]

[...]«

20 Bilag IV til forordning 2018/848 med overskriften »De betegnelser, der er omhandlet i artikel 30« har følgende ordlyd:

»BG: биологичен.

ES: ecológico, biológico, orgánico.

CS: ekologické, biologické.

DA: økologisk.

DE: ökologisch, biologisch.

ET: mahe, ökoloogiline.

EL: βιολογικό.

EN: organic.

FR: biologique.

GA: orgánach.

HR: ekološki.

IT: biologico.

LV: bioloģisks, ekoloģisks.

LT: ekologiškas.

LU: biologesch, ökologesch.

HU: ökológiai.

MT: organiku.

NL: biologisch.

PL: ekologiczne.

PT: biológico.

RO: ecologic.

SK: ekologické, biologické.

SL: ekološki.

FI: luonnonmukainen.

SV: ekologisk.«

Forordning (EU) 2020/1693

21 Syvende betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1693 af 11. november 2020 om ændring af forordning (EU) 2018/848 for så vidt angår anvendelsesdatoen og visse andre datoer omhandlet i nævnte forordning (EUT 2020, L 381, s. 1) har følgende ordlyd:

»Covid-19-pandemien og den dermed forbundne folkesundhedskrise udgør også en hidtil uset udfordring for tredjelande og for producenter i tredjelande. Følgelig er det hensigtsmæssigt for tredjelande, der er godkendt som tilsvarende i henhold til artikel 33, stk. 2, i forordning [nr. 834/2007], at forlænge udløbsdatoen for deres godkendelse med et år til den 31. december 2026, således at tredjelande har tilstrækkelig tid til at ændre deres status enten ved at indgå en handelsaftale med Unionen, eller ved, at deres erhvervsdrivende fuldt ud overholder forordning [2018/848], uden nogen unødvendige handelsafbrydelser for økologiske produkter.«

22 Forordningens artikel 1 bestemmer:

»I forordning [2018/848] foretages følgende ændringer:

[...]

2) I artikel 48, stk. 1, andet afsnit, ændres datoen »31. december 2025« til »31. december 2026«.

[...]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

23 Herbaria er producent af en drik ved navn »Blutquick«, som er en blanding af frugtsaft og urteekstrakter, der stammer fra økologisk produktion. Drikken er tilsat ikke-vegetabilske vitaminer og ferrogluconat og markedsføres som et kosttilskud. Emballagen er påført Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, det nationale økologimærke og en angivelse af, at ingredienserne stammer fra »kontrolleret økologisk dyrkning«.

24 Ved afgørelse af 18. januar 2012 pålagde Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (landbrugsinstitut i delstaten Bayern, Tyskland) bl.a. Herbaria at fjerne den i henhold til artikel 23 i forordning nr. 834/2007 beskyttede angivelse vedrørende den økologiske produktionsmetode fra mærkningen af, reklamen for og markedsføringen af Blutquick inden den 1. december 2012 med den begrundelse, at det i henhold til bestemmelserne i denne forordning og artikel 27, stk. 1, litra f), i forordning nr. 889/2008, kun er tilladt at tilsætte vitaminer og mineralske produkter til forarbejdede produkter, som er forsynet med betegnelsen »økologisk«, hvis deres anvendelse er et lovmæssigt krav. Ifølge landbrugsinstituttet i delstaten Bayern var dette ikke tilfældet for Blutquick.

25 Herbaria anlagde søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved Verwaltungsgericht München (forvaltningsdomstolen i München, Tyskland), som forelagde Domstolen præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af den nævnte artikel 27, stk. 1, litra f).

26 Henset til de svar, som Domstolen gav i dom af 5. november 2014, Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:2335), på disse spørgsmål, frifandt Verwaltungsgericht München (forvaltningsdomstolen i München) sagsøgte.

27 Den appel, der blev iværksat af afgørelsen, blev forkastet ved dom af 29. juli 2021, til prøvelse af hvilken Herbaria har iværksat revisionsappel ved Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland), som er den forelæggende ret.

28 Denne retsinstans har anført, at idet afgørelsen af 18. januar 2012 fra landbrugsinstituttet i delstaten Bayern er en forvaltningsakt, som udfolder sine virkninger over tid, følger det af national retspraksis, at denne retsinstans er bundet til at afgøre den tvist, der verserer for den, på grundlag af den retstilstand, der er gældende på det tidspunkt, hvor den træffer afgørelse. Følgelig finder forordning nr. 834/2007 ikke længere anvendelse ratione temporis i denne tvist, idet denne forordning er blevet erstattet af forordning 2018/848.

29 Herbaria har ikke længere for den forelæggende ret anfægtet, at tilsætningen af vitaminer og mineraler i Blutquick ikke er lovmæssigt påkrævet, og at dette produkt derfor ikke er i overensstemmelse med artikel 16, stk. 1, i forordning 2018/848 og dennes bilag II, del IV, punkt 2.2.2, litra f), nr. i), som i det væsentlige har erstattet artikel 27, stk. 1, litra f), i forordning nr. 889/2008. Det er således ifølge den forelæggende ret uomtvistet, at artikel 33, stk. 1, artikel 33, stk. 5, og artikel 30, stk. 1, i forordning 2018/848 forbyder, at henholdsvis Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, det nationale økologi-mærke og betegnelser, som henviser til økologisk produktion, anvendes for Blutquick.

30 Herbaria har imidlertid gjort gældende, at en fødevare, der er sammenlignelig med Blutquick, og som importeres fra De Forenede Stater, i henhold til denne sidstnævnte forordning ikke er underlagt et tilsvarende forbud.

31 Således blev De Forenede Stater efter en aftale indgået i 2012 ved en udveksling af skrivelser mellem Kommissionen og US Department of Agriculture (landbrugsministeriet, USA), opført på listen over tredjelande, hvis produktionsregler er ækvivalente til dem, der er fastsat ved forordning 834/2007, i overensstemmelse med denne forordnings artikel 33, stk. 1. Denne opførelse tillader i henhold til nu artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848, at produkter, der konkurrerer med dem, der markedsføres af Herbaria, og som har oprindelse i USA, kan markedsføres i EU som økologiske produkter. Sidstnævnte kan være forsynet med Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion og betegnelser, der henviser til økologisk produktion, på den ene betingelse, at de overholder dette tredjelands produktionsregler, dvs. selv når de ikke er i overensstemmelse med de EU-retlige produktionsregler. Dette udgør ifølge Herbaria en forskelsbehandling, der er i strid med chartrets artikel 20.

32 Freistaat Bayern (delstaten Bayern) er af den opfattelse, at den fortolkning af forordning 2018/848, som Herbaria har lagt til grund, er urigtig, og at et produkt fra USA i virkeligheden kun må være forsynet med Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, hvis det opfylder produktionsreglerne i denne forordning, således at der ikke foreligger nogen forskelsbehandling i forhold til et produkt produceret i Unionen.

33 Indledningsvis nærer den forelæggende ret tvivl med hensyn til, hvorvidt et produkt, der er importeret fra USA, under de i hovedsagen foreliggende omstændigheder må påføres Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, selv om det ikke på alle punkter opfylder kravene i forordning 2018/848.

34 Dernæst er den nævnte ret, såfremt det faktisk måtte forholde sig således, i tvivl om, hvorvidt dette udgør en forskelsbehandling som omhandlet i chartrets artikel 20, og om, hvorvidt en sådan forskelsbehandling i givet fald kan være begrundet, henset til anerkendelsen af, at de produktions- og kontrolregler, der finder anvendelse i USA for de pågældende produkter, er ækvivalente, eller til det formål om lempelse for samhandelen, som en sådan anerkendelse af ækvivalens forfølger.

35 Endelig har den forelæggende ret fundet, at der opstår et tilsvarende spørgsmål i forbindelse med anvendelsen af betegnelser, der henviser til økologisk produktion som omhandlet i artikel 30, stk. 1, i forordning 2018/848.

36 Under disse omstændigheder har Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 33, stk. 1, i forordning […] 2018/848 fortolkes således, at Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion må anvendes for en forarbejdet fødevare, som importeres under betingelserne i [denne forordnings] artikel 45, stk. 1, […] med henblik på at blive markedsført på EU-markedet som et økologisk produkt, men som, fordi det ud over vegetabilske produkter indeholder mineralske produkter og vitaminer af ikke-vegetabilsk oprindelse, ikke opfylder betingelserne i [forordningens] artikel 16, stk. 1, […] sammenholdt med bilag II, del IV, [punkt 2.2.2], litra f)[, hertil]?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, følger det da af [chartrets] artikel 20 […], at Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion må anvendes for en forarbejdet fødevare, hvis den kommer fra Den Europæiske Union og overholder de ækvivalente produktions- og kontrolregler i et tredjeland, der er anerkendt i henhold til artikel 48, stk. 1, i forordning […] 2018/848, men ikke opfylder betingelserne i artikel 16, stk. 1, i [denne forordning], sammenholdt med bilag II, del IV, [punkt 2.2.2], litra f)[, hertil]?

3) Følger det af [chartrets] artikel 20 […], at en sådan forarbejdet fødevare, som kommer fra Den Europæiske Union, i henhold til artikel 30, stk. 1, i forordning […] 2018/848 må forsynes med betegnelser, der henviser til økologisk produktion uden anvendelse af Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion?«

Om anmodningen om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del

37 Efter generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse har Herbaria ved dokument indgivet til Domstolens Justitskontor den 26. juni 2024 anmodet om, at retsforhandlingernes mundtlige del genåbnes.

38 Til støtte for anmodningen har Herbaria anført, at generaladvokatens forslag til afgørelse indeholder flere ukorrekte retlige og faktuelle elementer, som vil kunne vildlede Domstolen. Disse elementer, som generaladvokaten har anset for at være afgørende for besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål, er i øvrigt ikke blevet drøftet i retsmødet af parterne i hovedsagen eller af de berørte, som er omfattet af artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

39 Generaladvokaten har således dels med urette anført, at der er »oplysninger, der skal angives sammen med« Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, som nævner råvarernes oprindelse og produktionsstedet for et produkt, således at forbrugeren, når dette logo anvendes, altid er oplyst om den omstændighed, at dette produkt hidrører fra USA. Dels har generaladvokaten fejlfortolket de i artikel 33, stk. 2, i forordning nr. 834/2007 omhandlede Codex Alimentarius-retningslinjer.

40 For det første skal det bemærkes, at generaladvokaten i henhold til artikel 252, stk. 2, TEUF fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt skal fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til statutten for Den Europæiske Unions Domstol kræver generaladvokatens medvirken. Domstolen er hverken bundet af dette forslag til afgørelse eller af den begrundelse, som generaladvokaten er fremkommet med (dom af 18.1.2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

41 Det bemærkes ligeledes, at der ikke i statutten for Den Europæiske Unions Domstol eller i Domstolens procesreglement er fastsat en mulighed for, at parterne i hovedsagen og de berørte personer, der er omfattet af denne statuts artikel 23, kan besvare generaladvokatens forslag til afgørelse. Det forhold, at en part i tvisten i hovedsagen eller en berørt part er uenig i generaladvokatens forslag til afgørelse, uafhængigt af hvilke spørgsmål der undersøges heri, kan derfor ikke i sig selv udgøre et forhold, som kan begrunde genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del (jf. i denne retning dom af 18.1.2024, CROSS Zlín, C-303/22, EU:C:2024:60, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

42 Herbaria kan således ikke med føje begrunde sin anmodning om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del ved at kritisere rigtigheden af visse passager i generaladvokatens forslag til afgørelse.

43 For det andet følger det af procesreglementets artikel 83, at Domstolen til enhver tid, efter at have hørt generaladvokaten, ved kendelse kan bestemme, at retsforhandlingernes mundtlige del skal genåbnes, navnlig hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af afgørende betydning for Domstolens afgørelse, eller såfremt sagen bør afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne eller de berørte parter, som er omfattet af artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

44 Det skal imidlertid bemærkes, at de berørte parter, der har deltaget i den foreliggende sag, under retsforhandlingernes skriftlige og mundtlige del har kunnet fremføre de retlige omstændigheder, som de har anset for relevante for at gøre det muligt for Domstolen at fortolke de EU-retlige bestemmelser, der er genstand for den forelæggende rets spørgsmål. I denne henseende finder Domstolen, at den råder over alle de nødvendige oplysninger for at træffe afgørelse om den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse, og at ingen af de forhold, som Herbaria har gjort gældende til støtte for sin anmodning om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del, begrunder en sådan genåbning i henhold til procesreglementets artikel 83.

45 Under disse omstændigheder finder Domstolen, efter at have hørt generaladvokaten, at det er ufornødent at genåbne retsforhandlingernes mundtlige del.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

46 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra denne synsvinkel påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den. Den omstændighed, at en national ret rent formelt har udformet det præjudicielle spørgsmål under henvisning til visse bestemmelser i EU-retten, er ikke til hinder for, at Domstolen oplyser denne ret om alle de fortolkningsmomenter, der kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som er indbragt for denne, uanset om den henviser til dem i sine spørgsmål. Det tilkommer herved Domstolen af samtlige de oplysninger, der er fremlagt af den nationale ret, navnlig af forelæggelsesafgørelsens præmisser, at udlede de EU-retlige elementer, som det under hensyn til sagens genstand er nødvendigt at fortolke (dom af 21.9.2023, Juan, C-164/22, EU:C:2023:684, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

47 Den forelæggende ret har ved formuleringen af sit første spørgsmål kun nævnt artikel 33, stk. 1, i forordning 2018/848, der regulerer anvendelsen af Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion. Det følger imidlertid af anmodningen om præjudiciel afgørelse og nærmere bestemt af begrundelsen vedrørende det tredje spørgsmål, at den forelæggende ret er af den opfattelse, at det første spørgsmål på samme vis vedrører denne forordnings artikel 30, stk. 2, som regulerer anvendelsen af betegnelser, der henviser til økologisk produktion.

48 Med henblik på at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar skal det således lægges til grund, at den forelæggende ret med sit første spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1, i forordning 2018/848 skal fortolkes således, at Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion og betegnelser, som henviser til økologisk produktion, må anvendes for en forarbejdet fødevare, som er importeret fra et tredjeland, under de i denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), og artikel 48, stk. 1, fastsatte betingelser med henblik på, at denne markedsføres på EU-markedet som et økologisk produkt, selv om denne fødevare, fordi den indeholder mineraler og vitaminer af ikke-vegetabilsk oprindelse, ikke opfylder betingelserne i samme forordnings artikel 16, stk. 1, sammenholdt med bilag II, del IV, punkt 2.2.2, litra f), hertil.

Om brugen af Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion og betegnelser, som henviser til økologisk produktion

49 Det bemærkes indledningsvis, at forordning 2018/848 i henhold til denne forordnings artikel 2, stk. 1, finder anvendelse på de produkter, der er omfattet af denne bestemmelse, bl.a. når de er produceret eller importeret til Unionen eller er beregnet til at blive det.

50 Ifølge ordlyden af denne forordnings artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1, er anvendelsen af betegnelser, der henviser til økologisk produktion, og anvendelsen af EU-logoet for økologisk produktion kun tilladt for produkter, der overholder nævnte forordning.

51 Denne ordlyd synes således at indikere, således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 67-72 i forslaget til afgørelse, at disse betegnelser og dette logo kun må anvendes for økologiske produkter, hvis de er fremstillet i Unionen eller importeret fra et tredjeland med henblik på deres markedsføring i Unionen som økologiske produkter, hvis de opfylder de krav, der er fastsat i den nævnte forordning, navnlig dennes kapitel II og III.

52 Når dette er sagt fremgår det imidlertid af Domstolens faste praksis, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til denne bestemmelses ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den lovgivning, som den er en del af (dom af 29.7.2024, Belgian Association of Tax Lawyers m.fl., C-623/22, EU:C:2024:639, præmis 94 og den deri nævnte retspraksis).

53 Hvad i første række angår denne sammenhæng bemærkes det, at forordning 2018/848 indfører en sondring mellem produkter, der er fremstillet i Unionen, og dem, der er importeret fra tredjelande, for så vidt angår deres markedsføring inden for Unionen som økologiske produkter.

54 Hvad for det første særligt angår forarbejdede fødevarer, der er produceret i Unionen, skal disse i henhold til forordningens artikel 16, stk. 1, overholde de detaljerede produktionsregler, der er anført i del IV i bilag II til denne forordning og i enhver gennemførelsesretsakt som omhandlet i forordningens artikel 16, stk. 3.

55 For det andet fastsætter artikel 45 i forordning 2018/848 de kumulative betingelser, som et produkt, der ikke er fremstillet i Unionen, skal opfylde for at kunne importeres fra et tredjeland og markedsføres i Unionen som et økologisk produkt.

56 Således kræver artikel 45, stk. 1, litra a), i forordning 2018/848 indledningsvis, at det importerede produkt er et produkt, der er omhandlet i denne forordnings artikel 2, stk. 1.

57 Dernæst kræver den nævnte forordnings artikel 45, stk. 1, litra c), i det væsentlige, at erhvervsdrivende i tredjelande skal være i stand til at give importørerne og de nationale myndigheder i Unionen og i disse tredjelande alle de oplysninger, der er nødvendige for at sikre sporbarheden af det pågældende produkt.

58 Endelig skal et produkt, der indføres fra et tredjeland, i henhold til samme forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), opfylde en af betingelserne i denne bestemmelse.

59 I det tilfælde, der er omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. i), i forordning 2018/848, er dette produkt således for det første i det væsentlige i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordnings kapitel II, III og IV, og dermed navnlig med de produktionsregler, der er indeholdt i nævnte forordnings kapitel III, samt med mærkningsreglerne i forordningens kapitel IV.

60 For det andet opfylder det nævnte produkt i det tilfælde, der er omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. ii), i forordning 2018/848, hvis det kommer fra et tredjeland, der er anerkendt i henhold til denne forordnings artikel 47, de betingelser, der er fastsat i den pågældende handelsaftale.

61 For det tredje overholder produktet i det tilfælde, som omhandles i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848, hvis det kommer fra et tredjeland, der med hensyn til ækvivalens er anerkendt i henhold til denne forordnings artikel 48, stk. 1, de ækvivalente produktions- og kontrolregler i dette tredjeland, og det importeres med en kontrolattest, som er udstedt af de kompetente myndigheder, kontrolmyndigheder eller kontrolorganer i det pågældende tredjeland, der bekræfter dette produkts overensstemmelse.

62 Det følger af selve ordlyden af artikel 45, stk. 1, litra b), i forordning 2018/848, at de tre betingelser, der fremgår af henholdsvis nr. i)-iii) i denne bestemmelse, udgør alternative betingelser, således at det er tilstrækkeligt, at én af disse er opfyldt, for at det produkt, der importeres fra et tredjeland, hvis det opfylder de to andre betingelser, der er fastsat i denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra a) og c), kan markedsføres i Unionen som et økologisk produkt.

63 Blandt disse tre alternative betingelser er det kun den, der er fastsat i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. i), i forordning 2018/848, som kræver, at det importerede produkt skal overholde bestemmelserne i denne forordnings kapitel II, III, og IV.

64 Følgelig kan et produkt, der svarer til det tilfælde, der er omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848, selv om det ikke overholder alle de produktionsregler, der er omhandlet i denne forordnings kapitel III, markedsføres i Unionen som et økologisk produkt, for så vidt som det drejer sig om et produkt fra et tredjeland, der er anerkendt af Unionen med henblik på ækvivalens i henhold til artikel 33, stk. 2, i forordning nr. 834/2007, hvortil der henvises i artikel 48, stk. 1, i forordning 2018/848, og som bl.a. opfylder de produktionsregler, der er gældende i dette tredjeland, og som Unionen har anset for at være ækvivalente til dem, der er fastsat i nævnte kapitel III.

65 Det bemærkes i denne henseende, at begrebet »ækvivalens« er defineret i artikel 3, nr. 64), i forordning 2018/848 som opfyldelse af samme mål og principper ved anvendelse af regler, der sikrer samme grad af sikkerhed for overensstemmelse.

66 Følgelig forudsætter henvisningen i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848 til ækvivalensen af det pågældende tredjelands produktionsregler nødvendigvis, at de regler, der gælder i dette tredjeland, forfølger de samme formål og overholder de samme principper som dem, der følger af bestemmelserne i kapitel II i forordning 2018/848. Hvad angår de produktionsregler, der er fastsat i forordningens kapitel III, fremgår det af denne definition, at lovgivningen i det pågældende tredjeland ikke skal være identisk med EU-lovgivningen, men sikre samme »grad af sikkerhed for overensstemmelse« som den, der kræves for så vidt angår produkter, der er fremstillet i Unionen.

67 Som anført i denne doms præmis 50 tillader såvel artikel 30, stk. 2, som artikel 33, stk. 1, i forordning 2018/848 imidlertid kun anvendelse af betegnelser, der henviser til henholdsvis økologisk produktion og Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, for produkter, der opfylder kravene i denne forordning.

68 Derimod er der ingen bestemmelse i forordning 2018/848, der tillader brugen af disse betegnelser eller det nævnte logo for produkter fra tredjelande, der er anerkendt med henblik på ækvivalens, og som, selv om de kan importeres til Unionen i henhold til denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. ii) eller iii), imidlertid ikke er i overensstemmelse med de produktionsregler, der er fastsat i denne forordning.

69 Ordlydsfortolkningen af artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1, i forordning 2018/848 i nærværende doms præmis 50 understøttes således navnlig af opbygningen af denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b). EU-lovgiver har således for så vidt angår produkter, der importeres som økologiske, haft til hensigt at sondre mellem på den ene side produkter, der er i overensstemmelse med nævnte forordnings kapitel II, III og IV, og på den anden side produkter, der reguleres af ækvivalente regler i deres oprindelsesland, der er anerkendt som sådanne enten i henhold til en handelsaftale eller en ensidig EU-foranstaltning.

70 I anden række bekræftes denne fortolkning af formålene med forordning 2018/848, herunder navnlig bestemmelserne om mærkning af økologiske produkter, herunder forordningens artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1.

71 Det bemærkes indledningsvis, at som det fremgår af 6., 9. og 123. betragtning til forordning 2018/848, har den retlige ramme for gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, som denne forordning – som et af de instrumenter, der er omhandlet i artikel 43, stk. 2, TEUF – er en del af, til formål at sikre fair konkurrence på det indre marked for økologiske produkter og at opretholde og berettige forbrugernes tillid til produkter, der er mærket som økologiske. Med henblik herpå har EU-lovgiver haft til hensigt at fastsætte regler, som svarer til forbrugernes høje forventninger på området, og som garanterer tilstrækkelig klarhed for dem, som reglerne er rettet til. Det er i denne sammenhæng, at EU-lovgiver i 15. betragtning til forordning 2018/848 har fremhævet, at forbrugernes tillid er af afgørende betydning på markedet for økologiske fødevarer, og i 17. betragtning hertil, at denne forordning bl.a. har til formål at sikre denne tillid og at beskytte forbrugernes interesser.

72 Dernæst fremgår det af 73. betragtning til forordning 2018/848, at formålet med forordningens bestemmelser om mærkning, herunder bestemmelserne om anvendelse af Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion og betegnelser, der henviser til økologisk produktion, er at beskytte såvel de erhvervsdrivendes interesse i, at deres produkter identificeres korrekt på

markedet for økologiske produkter og i at nyde godt af fair konkurrenceforhold, som forbrugernes interesse i at have mulighed for at træffe kvalificerede valg mellem de produkter, der tilbydes dem.

73 Hvad endelig nærmere bestemt angår Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion fremhæver 77.-79. betragtning til forordning 2018/848 EU-lovgivers ønske om, at anvendelsen af dette logo reguleres på en sådan måde, at der skabes klarhed for forbrugerne overalt på EU-markedet, at forbrugerne ikke vildledes med hensyn til, om det omhandlede produkt i sin helhed er økologisk, og at undgå forvirring blandt forbrugerne med hensyn til, om et produkt har oprindelse i Unionen eller ej.

74 Som det fremgår af nærværende doms præmis 64-67, følger det i det foreliggende tilfælde af EU-lovgivers valg, at produkter importeret fra tredjelande i henhold til den ækvivalensordning, der er fastsat i artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848, kan markedsføres i Unionen som økologiske produkter, selv når de ikke opfylder alle de krav, der er fastsat i denne forordning, navnlig i kapitel II og III. Produkter, der fremstilles i Unionen, skal derimod opfylde alle disse krav for at kunne markedsføres som økologiske produkter.

75 At tillade, at betegnelser, der henviser til økologisk produktion, og at Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion anvendes på det indre marked for økologiske produkter både for produkter, der er fremstillet i Unionen eller i tredjelande i overensstemmelse med de produktionsregler, der er fastsat i forordning 2018/848, og for produkter, der er fremstillet i tredjelande efter standarder, der kun er ækvivalente til disse produktionsregler, ville i denne sammenhæng være til skade for den fair konkurrence på det indre marked for økologiske produkter og ville skabe en tvetydighed, der kan vildlede forbrugerne.

76 I en sådan situation kunne forbrugerne nemlig antage, at et produkt, der bærer betegnelser, der henviser til økologisk produktion, eller Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, er i overensstemmelse med alle de krav, der er fastsat i forordning 2018/848, navnlig dennes kapitel II og III, selv om det alene overholder produktionsreglerne i det tredjeland, hvorfra det importeres, som er ækvivalente til denne forordnings produktionsregler.

77 Navnlig består dette logos eksistensberettigelse netop i klart og utvetydigt at oplyse forbrugerne om den omstændighed, at det produkt, hvorpå logoet fremgår, fuldt ud er i overensstemmelse med alle de krav, der er fastsat i forordning 2018/848, og ikke blot med regler, der er ækvivalente hertil. Dette gælder så meget desto mere, som dette logo i henhold til denne forordnings artikel 33, stk. 2, en officiel attestering fra Den Europæiske Union.

78 Den omstændighed, som bl.a. Kommissionen har fremhævet, at der i henhold til artikel 32, stk. 2, i forordning 2018/848, når Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion anvendes på et produkt, skal tilføjes en angivelse af, hvor de landbrugsråvarer, som indgår i produktet, er produceret, er ikke tilstrækkelig til at undgå enhver tvetydighed. En sådan angivelse gør det nemlig ikke muligt for forbrugeren at vide, om et importeret produkt er i overensstemmelse med produktionsreglerne i forordning 2018/848, eller om det kun overholder produktionsregler, der er ækvivalente til reglerne i denne forordning.

79 Som følge deraf skal det fastslås, at et produkt, der importeres fra et tredjeland med henblik på at blive markedsført på EU-markedet som økologisk produkt i henhold til artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848, hverken kan anvende Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion eller, principielt, betegnelser, der henviser til økologisk produktion, til dets etikettering.

Om anvendelse af et tredjelands logo for økologisk produktion

80 For så vidt som forordning 2018/848, bl.a. i kapitel VII, indeholder bestemmelser, der regulerer samhandelen med tredjelande, har denne forordning imidlertid ligeledes til formål at indføre en række regler, der finder anvendelse på den internationale handel med økologiske produkter, med henblik på, således som Rådet med rette har fremhævet i retsmødet, dels at lette forsyningerne, tilgængeligheden af udbuddet og opfyldelsen af den stigende efterspørgsel efter disse produkter i Unionen, dels på grundlag af bilaterale aftaler at lette eksporten af sådanne produkter med oprindelse i Unionen til tredjelande.

81 Det er netop denne sammenhæng, som den nævnte forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), der giver Kommissionen kompetence til at anerkende, at et tredjelands regler er ækvivalente med reglerne i forordning 2018/848, indgår i.

82 Det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, at visse produkter, der importeres som økologiske produkter i henhold til ækvivalensordningen i denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), bærer logoet for økologisk produktion i det tredjeland, hvorfra de importeres, og at et sådant logo kan være forsynet med betegnelser, der henviser til økologisk produktion, såsom »økologisk«, »ecológico« eller »organic« eller derivater og diminutivformer af disse betegnelser, såsom »bio« eller »eco«.

83 Det skal i denne forbindelse fastslås, at anvendelsen af logoet for økologisk produktion i det tredjeland, hvorfra de importeres, for sådanne importerede produkter ikke kan skade den loyale konkurrence på det indre marked for økologiske produkter eller skabe en tvetydighed, der kan vildlede forbrugerne. Ud over at anvendelsen af et logo for økologisk produktion i et tredjeland, der er forskelligt fra Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion, ikke placerer de pågældende produkter på samme konkurrencemæssige plan, kan anvendelsen af et tredjelands logo for økologisk produktion således heller ikke give indtryk af, at de pågældende importerede produkter er i overensstemmelse med alle de krav, der er fastsat i forordning 2018/848.

84 Det følger heraf, at uanset konklusionen i denne doms præmis 79 gælder det med henblik på at sikre den effektive virkning af navnlig artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), i forordning 2018/848 og for at bevare de beføjelser, som denne forordning tillægger Kommissionen, at produkter, der importeres i henhold til denne bestemmelse, og som har adgang til EU-markedet »som økologiske«, skal kunne anvende logoet for økologisk produktion i det tredjeland, som de stammer fra, selv når dette logo indeholder betegnelser, der er identiske med dem, der henviser til økologisk produktion som omhandlet i denne forordnings artikel 30, stk. 1, og bilag IV hertil.

85 På baggrund af det ovenstående skal det første spørgsmål besvares således, at

– artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1, i forordning 2018/848 skal fortolkes således, at hverken Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion eller, principielt, betegnelser, som henviser til økologisk produktion, må anvendes for en forarbejdet fødevare, som er importeret fra et tredjeland under betingelserne i denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), og artikel 48, stk. 1, med henblik på at blive markedsført på EU-markedet som et økologisk produkt, når denne fødevare, fordi den indeholder mineraler og vitaminer af ikke-vegetabilsk oprindelse, ikke opfylder betingelserne i samme forordnings artikel 16, stk. 1, sammenholdt med bilag II, del IV, punkt 2.2.2, litra f), hertil.

– Dette tredjelands logo for økologisk produktion kan imidlertid anvendes inden for Unionen for en sådan fødevare, selv når dette logo indeholder betegnelser, der henviser til økologisk produktion som omhandlet i artikel 30, stk. 1, i denne forordning og bilag IV hertil.

Det andet og det tredje spørgsmål

86 Under hensyn til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet og det tredje spørgsmål.

Sagsomkostninger

87 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 30, stk. 2, og artikel 33, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007

skal fortolkes således, at

hverken Den Europæiske Unions logo for økologisk produktion eller, principielt, betegnelser, som henviser til økologisk produktion, må anvendes for en forarbejdet fødevare, som er importeret fra et tredjeland under betingelserne i denne forordnings artikel 45, stk. 1, litra b), nr. iii), og artikel 48, stk. 1, med henblik på at blive markedsført på Den Europæiske Unions marked som et økologisk produkt, når denne fødevare, fordi den indeholder mineraler og vitaminer af ikke-vegetabilsk oprindelse, ikke opfylder betingelserne i samme forordnings artikel 16, stk. 1, sammenholdt med bilag II, del IV, punkt 2.2.2, litra f), hertil.

Dette tredjelands logo for økologisk produktion kan imidlertid anvendes inden for Unionen for en sådan fødevare, selv når dette logo indeholder betegnelser, der henviser til økologisk produktion som omhandlet i artikel 30, stk. 1, i denne forordning og bilag IV hertil.

Underskrifter